Ondersteuningsplan Het DOK

Basisschool

Inhoud

Inleiding 4
Hoofdstuk 1 Passend Onderwijs 5
1.1 Hoe wordt dit georganiseerd? 5
Hoofdstuk 2: Visie op ondersteuning 6
Hoofdstuk 3: Onderwijsondersteuning 7
3.1 Basisondersteuning 7
3.2 Extra ondersteuning 9
3.3 Ondersteuningsniveaus intern 9
Hoofdstuk 4: Ondersteuningsstructuur Het DOK 12
Hoofdstuk 5: Ondersteuningsroute Het DOK 13
Hoofdstuk 6: Wie zorgen er voor uw kind? 16
6.1 De leerkracht. 16
6.2 De intern begeleider 16
6.3 De schoolleiding 17
6.4 De ouder(s)/verzorger(s) 17
Hoofdstuk 7: Leerlingvolgsysteem 18
7.1 Cito Leerling in Beeld 18
7.2 MijnKleutergroep leerlingvolgsysteem 18
7.3 Observatiesysteem sociaal-emotionele ontwikkeling 19
7.4 Toetskalender 19
8.1 Onderwijsplannen 20
8.2 Groepsoverzicht. 20
8.3 Ontwikkelingsperspectief 20
8.4 Leerling dossier 20
8.5 Groepsmap 20
8.6 Leerlingvolgsysteem & Cito Leerling in Beeld) 21
Hoofdstuk 9: Communicatie 22
9.1. Interne communicatie 22
9.2. Externe communicatie 22
Hoofdstuk 10: Contact met externe instanties 23
Samenwerkingsverband (PPO Leiden) 23
CJG/JT 23
Schoolbegeleidingsdienst 1801 24
Onderwijsinspectie 24
Logopedie 24
..... 26
Hoofdstuk 11: Leer- en hulpmiddelen 26
Hoofdstuk 12: Ontwikkelpunten 27
Bijlagen 28

Bijlage 1: Onderzoekskader 28
Bijlage 2: Kanvas afnameschema 28
Bijlage 3: Ondersteuningsmogelijkheden van onze school 29
Specialisten 29
Toelichting specialisten 29
Bijlage 4: Voorzieningen 30
Bijlage 5: onderwijsaanbod 30
Toelichting onderwijsaanbod 30
Bijlage 6: Methoden 31
Bijlage 7: Fysieke ruimten 32
Toelichting fysieke ruimten 32
Bijlage 8: Protocollen 33
Toelichting protocollen 33

Inleiding

Dit document beschrijft het ondersteuningssysteem binnen Het DOK. Dit document is opgesteld om een eenduidige manier van werken te bewerkstelligen en om de kwaliteit van ons handelen te optimaliseren.

Op Het DOK wordt gewerkt vanuit het principe dat de leeromgeving waar leerlingen zich kunnen ontwikkelen, moet leiden tot complete mensen op basis van individuele mogelijkheden en waar mét en van elkaar geleerd wordt.
De wet 'passend onderwijs' (2014) is leidraad voor ondersteuningsbeleid.
Het ondersteuningsplan gaat uit van twee belangrijke uitgangspunten te weten het werken vanuit een structuur binnen het samenwerkingsverband en vanuit de opbrengstgerichte aanpak.

Het belangrijkste middel voor het realiseren van opbrengstgericht passend onderwijs is de leraar. Het redeneren vanuit de middenmoot helpt hem/haar om zijn aanpak te versterken, om boven de methode te staan en drie vragen te beantwoorden:

1. wat wil ik bereiken;
2. wat zijn de leerlingenkenmerken en wat zijn hun behoeften;
3. wat houdt passend onderwijs in mijn binnen mijn groep?

Het uitgangspunt van het organiseren van het onderwijs is het werken in instructiegroepen die zijn geclusterd op basis van overeenkomsten. Hierdoor wordt het onderwijs behapbaar. En daar profiteert elke leerling van.

Samenwerkingsverband PPO Leiden
Wij maken als school onderdeel uit van het samenwerkingsverband PPO Leiden.
Het positioneren van de ondersteuningsstructuur binnen het PPO regio Leiden, zorgt voor een verbreding van de oorspronkelijke zorg. Onder deze verbreding verstaan we het zoveel mogelijk opvangen van kinderen met aanvullende onderwijsbehoeften binnen de eigen schoolsituatie. Hierbij gaat het om kinderen voor wie het reguliere onderwijsaanbod niet voldoende aansluit en die daardoor dreigen uit te vallen. Onze werkwijze is erop gericht zo verantwoord mogelijk tegemoet te komen aan de pedagogische en didactische behoeften van elk kind.

Wij realiseren ons als schoolteam dat het thema passend onderwijs een thema is dat constant onderhevig is aan veranderingen en nieuwe inzichten. Daarom beschouwen we dit beleidsstuk als een document in beweging. Er kunnen wijzigingen optreden in afspraken of werkwijzen.

Hoofdstuk 1 Passend Onderwijs

Schoolbesturen hebben zorgplicht voor alle leerlingen uit hun regio. Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school heeft de taak om het kind een passende onderwijsplek te bieden of met de ouders een passende plek te zoeken die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden.
Deze vorm van passend onderwijs moet ervoor zorgen dat elk kind het beste uit zichzelf haalt. Scholen bieden daarom extra hulp aan leerlingen die dit nodig hebben, zoals kinderen met leer- of gedragsproblemen. Met passend onderwijs wil de overheid bereiken dat:
alle kinderen een passende plek in het onderwijs krijgen;
een kind naar een school voor regulier onderwijs gaat als dat kan;
een kind naar het speciaal onderwijs gaat als intensieve begeleiding nodig is;
scholen de mogelijkheden hebben voor ondersteuning op maat;
de mogelijkheden en de onderwijsbehoefte van het kind bepalend zijn, niet de beperkingen;
kinderen niet meer langdurig thuis komen te zitten

Zorgplicht voor alle leerlingen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle scholen. De basis hiervoor is het realiseren van kwalitatief goed onderwijs, waardoor alle talenten van de leerlingen optimaal worden ontwikkeld om in de toekomst als zelfstandig en volwaardig burger in de maatschappij te kunnen functioneren. Passend onderwijs is er voor alle leerlingen, maar richt zich in de praktijk vooral op leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.

1.1 Hoe wordt dit georganiseerd?

Om alle kinderen een passende onderwijsplek te bieden, werken scholen samen in een regionaal samenwerkingsverband. Onze school maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Leiden. In haar ondersteuningsplan heeft het samenwerkingsverband beschreven hoe zij de komende jaren te werk wil gaan. Dit plan behoeft instemming van de ondersteuningsplan-raad, samengesteld uit een afvaardiging van ouders en personeel, en met de betrokken gemeenten moet hierover op overeenstemming gericht overleg worden gevoerd. In het samenwerkingsverband werken schoolbesturen samen die bevoegd gezag zijn van basisscholen in de regio, scholen voor speciaal basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs (cluster 3 en 4). Deze besturen en scholen werken samen om passend onderwijs te verzorgen voor alle leerlingen in de basisschoolleeftijd. Afstemming en samenwerking met jeugdhulp is hierbij erg belangrijk. Dit geldt eveneens voor de afstemming met voorschoolse educatie en het voortgezet onderwijs. Voor meer informatie: www.pporegioleiden.nl

Hoofdstuk 2: Visie op ondersteuning

De wet 'passend onderwijs' (2014) is leidraad voor ons ondersteuningsbeleid waarbij wij streven naar een ononderbroken ontwikkeling voor ieder kind.
Ons ondersteuningsplan gaat uit van twee belangrijke uitgangspunten te weten; het werken vanuit een structuur binnen het samenwerkingsverband en vanuit de opbrengstgerichte aanpak.
Wij maken als school onderdeel uit van het samenwerkingsverband van PPO Leiden. Het positioneren van de ondersteuningsstructuur binnen het PPO regio Leiden, zorgt voor een verbreding van de oorspronkelijke zorg. Onder deze verbreding verstaan we het zoveel mogelijk opvangen van kinderen met (speciale) onderwijsbehoeften binnen de eigen schoolsituatie. Hierbij gaat het om kinderen voor wie het reguliere onderwijsaanbod niet voldoende aansluit en die daardoor dreigen uit te vallen. Onze werkwijze is erop gericht zo verantwoord mogelijk tegemoet te komen aan de pedagogische en didactische behoeften van elk kind.

De start van opbrengstgericht passend onderwijs wordt gevormd door van eind naar begin te werken (1). Dit uitgangspunt toont zich in de formulering van de schoolambities op de vak- en vormingsgebieden waarop wij gericht opbrengsten nastreven. Om deze te bereiken, nemen we op school- en op groepsniveau de middenmoot als vertrekpunt (2) van ons didactisch handelen. Onze didactische standaarden zijn per doelgroep vastgelegd in onderwijsplannen. Deze vormen de basis onder het denken en handelen van school naar groep naar leerling (3). Als het nodig is wordt de didactische standaard aangepast aan de onderwijsbehoeften van een groep of van een individuele leerling. We gaan dus uit van overeenkomsten in onderwijsbehoeften (4), omdat we van mening zijn dat dan leerlingen van en met elkaar moeten (en kunnen) leren. Om het onderwijs passend te maken én om leren van en met elkaar mogelijk te maken, differentiëren we zoveel mogelijk rondom dezelfde leerdoelen (basis/verrijkt/intensief) en pas als het echt niet anders kan, laten we leerlingen versnellen of vertragen: eerst convergent dan divergent (5). Om te beoordelen of passend onderwijs voor een leerling bereikt is, gaan we uit van wat onder respons op instructie (6) wordt verstaan: als een leerling op drie indicatoren voldoende scoort, is dit een feit geweest. We gaan dan door met wat we deden. Deze drie indicatoren worden halfjaarlijks in een groepsoverzicht genoteerd: vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing en betrokkenheid.

Bovenstaande uitgangspunten zijn het kader waarin wij cyclisch werken en passen bij de visie van de school. De ouders van het kind zien wij als een waardevolle partner die we graag betrekken bij het onderwijs.

Hoofdstuk 3: Onderwijsondersteuning

De meeste leerlingen doorlopen zonder noemenswaardige problemen hun schoolloopbaan in het regulier basisonderwijs. Een aantal leerlingen heeft echter (aanvullende) ondersteuning nodig;

- Voor sommige leerlingen kan dit plaatsvinden binnen de onderwijsleersituatie van de huidige school. Deze ondersteuning valt onder de **basisondersteuning**.
- Voor sommige kinderen is die basisondersteuning niet toereikend. Voor hen kan de school **extra ondersteuning** aanvragen bij het samenwerkingsverband.

Het gaat bij onderwijsondersteuning om de leerling en om de leraar die het onderwijs biedt, met de ouders als partners en het schoolteam als relevante partners eromheen. Met andere woorden het gaat om de volgende vier vragen:

1. Wat heeft het kind nodig?
2. Wat heeft de leerkracht nodig?
3. Wat heeft de school nodig?
4. Wat hebben de ouders nodig?

3.1 Basisondersteuning

De basisondersteuning zorgt dat ouders weten wat zij ten minste van iedere school in de regio mogen verwachten op het gebied van onderwijs en onderwijsondersteuning. De basisondersteuning legt vast welke bekwaamheidseisen aan het personeel worden gesteld en wat de mogelijkheden van de school zijn om ondersteuning in te zetten.
Op het niveau van het samenwerkingsverband zijn er afspraken gemaakt waar alle scholen voor wat betreft de basisondersteuning aan dienen te voldoen;

Voorwaarde 1 –Opbrengstgericht Passend Onderwijs

De allereerste voorwaarde is signaleren of een leerling zich ontwikkelt naar zijn of haar vermogen. Dit is de basis van opbrengstgericht passend onderwijs om de signalen vervolgens te vertalen naar concrete interventies die beschreven worden in de groepsoverzichten. De werkwijze van school staat beschreven in de onderwijsplannen. Concrete interventies binnen een groep worden beschreven binnen een groepsoverzicht binnen een vak- of vormingsgebied. Om het onderwijs passend te maken, gebruiken wij 5 onderwijs strategieën.

Voorwaarde 2 – Werken volgens het inspectiekader / basisarrangement
De tweede voorwaarde voor een school om adequaat in te kunnen spelen op onderwijsbehoeften van leerlingen is het werken volgens de (zorg)indicatoren van het inspectiekader (zie bijlage 1). De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Voorwaarde 3 – Goede leerkrachten
Een derde voorwaarde voor een geslaagde route is een goede leerkracht. Kenmerken van een goede leerkracht zijn voor ons onder andere:

- kunnen reflecteren op het eigen handelen om systematisch en professioneel op gesignaleerde ondersteuningsbehoeften te kunnen inspelen, eventueel met behulp van extern advies.
- benodigde handelingen kunnen internaliseren en weten welke doelen na te streven bij het bieden van ondersteuning aan een leerling.

Voorwaarde 4 – Een goede/gekwalificeerde interne begeleider
Een laatste voorwaarde betreft een goede en gekwalificeerde interne begeleider. Een goede interne begeleider vormt het eerste vangnet op school bij handelingsverlegenheid

van leerkrachten. Op het DOK is een bewuste keuze gemaakt om voldoende tijd beschikbaar te stellen om de benodigde interne begeleidingstaken uit te kunnen voeren.

3.2 Extra ondersteuning

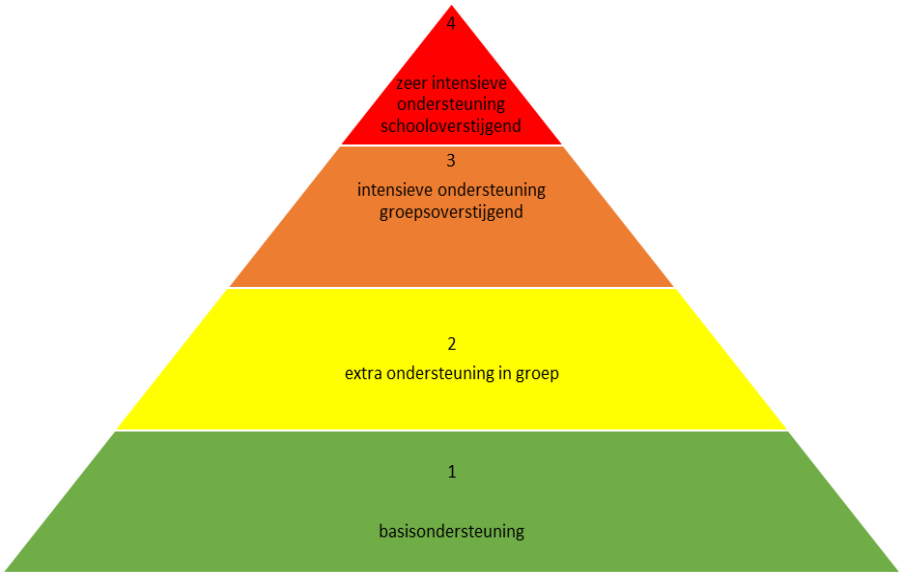
Als de basisondersteuning niet toereikend is om de ontwikkeling van de leerling optimaal te begeleiden dan kan het noodzakelijk zijn om advies in te winnen bij het samenwerkingsverband PPO Leiden. Dit proces start bij de signalering door een leerkracht of door de ouders van een ondersteuningsbehoefte bij een leerling en eindigt op het moment dat passend onderwijs voor deze leerling gerealiseerd is. Bij de signalering is het van belang dat informatie uit de voorschoolse voorzieningen wordt ingebracht door de ouders bij de aanmelding op de basisschool. Een adequate overdrachtsprocedure helpt hierbij.
Voor een kleine groep kinderen met een evidente ondersteuningsbehoefte is al in de eerste levensjaren duidelijk dat zij direct zullen instromen in het speciaal onderwijs.

Dit alles valt onder het Handelingsgericht Arrangeren. Meer informatie over Handelingsgericht Arrangeren is te vinden op de website van PPO Leiden (www.pporegioleiden.nl/scholen/hga/).

3.3 Ondersteuningsniveaus intern

Ondersteuningsniveaus:
Op Het DOK spreken we omtrent de ondersteuning aan de leerlingen in zorgniveaus. Dit maakt de communicatie en de vervolgstappen voor de betrokkenen helder. Aan de hand van de zorgniveaus beschrijven we de stappen die daarbij horen.

1- **Basisondersteuning**
2- **Extra ondersteuning in de groep**
3- **Intensieve ondersteuning, groep overstijgend**
4- **Zeer intensieve ondersteuning, school overstijgend**

In onderstaand schema staan de omschrijvingen en acties die horen bij de verschillende niveaus:

De ambitie is om de kwaliteit en continuïteit van de preventieve ondersteuning (niveau 1 en 2) te blijven waarborgen waardoor uitval wordt voorkomen.

Niveaus van ondersteuning binnen onze school:

1

Basis

De leerling kan met de reguliere leerstof mee of de leerling heeft enige ondersteuning nodig. De leerkracht kan dit voldoende in de groep zelf organiseren, zodat voortgang van de ontwikkeling van de leerling niet belemmerd wordt. Het groepsaanbod wordt bijgehouden aan de hand van de onderwijsplannen waarbinnen de cruciale doelen zijn beschreven. Op groepsniveau wordt ingezoomd op de factoren: vaardigheidsgroei, betrokkenheid en het behalen van de leerdoelen. 2x per jaar worden, met het gehele schoolteam, de resultaten geanalyseerd en de ingezette interventies besproken in de z.g. schoolbesprekingen.

2

Extra

De leerling heeft meer nodig aan ruimte, middelen, tijd en/of aandacht (didactisch en/of pedagogische aandacht).
Het streven is om de leerling bij het reguliere lesprogramma te houden. De leerling kan met ondersteuning van de leerkracht leerstof op eigen wijze verwerken/uitvoeren en/of gedrag voldoende reguleren. Extra en bovenop niveau 1: leerlingbespreking 2x per jaar. Evaluatie van de interventies wordt besproken met de intern begeleider. Vanuit hier wordt het ondersteuningsniveau opnieuw bepaald en worden waar nodig de verwerkingstaken aangepast. Daarnaast wordt dit besproken met ouders.
Indien nodig wordt er een aanvraag gedaan bij het ondersteuningsteam.

3

Intensief, groep overstijgend

Deze leerling krijgt extra aandacht op het gebied van didactiek en/of pedagogische aandacht. De aangeboden ondersteuning door de leerkracht heeft onvoldoende resultaat. Deze leerling heeft het nodig dat extra expertise en/of materialen en/of aandacht geboden wordt. Dit wordt gecommuniceerd met ouders.

Wanneer de school handelingsverlegen wordt: naast belemmering op eigen voortgang veroorzaakt de veelheid aan ondersteuning aan de leerling ook een belemmering aan de groepsvoortgang, bijvoorbeeld door storend gedrag of de hoeveelheid bestede tijd aan de ondersteuning. Extra bovenop niveau 2: logboek opstellen indien de benodigde ondersteuning het groepsaanbod overstijgt (bijv. ernstige dyslexie, externaliserend/internaliserend gedrag). Er is sprake van resistentie en hardnekkigheid. Dit wordt gecommuniceerd met ouders.
De leerling wordt in een breed OT besproken. Er wordt overwogen of er een groeidocument wordt ingezet. Mogelijkheden voor onderzoek worden met ouders besproken en het nut wordt afgewogen.
De verslagen van deze besprekingen worden bijgehouden in het leerlingvolgsysteem.
Bij problematisch gedrag: incidenten bijhouden in het leerlingvolgsysteem en werken volgens omgangsprotocol met time-out formulieren. Ouders worden betrokken in de voortgang. Samenwerkingsverband/externen worden betrokken.

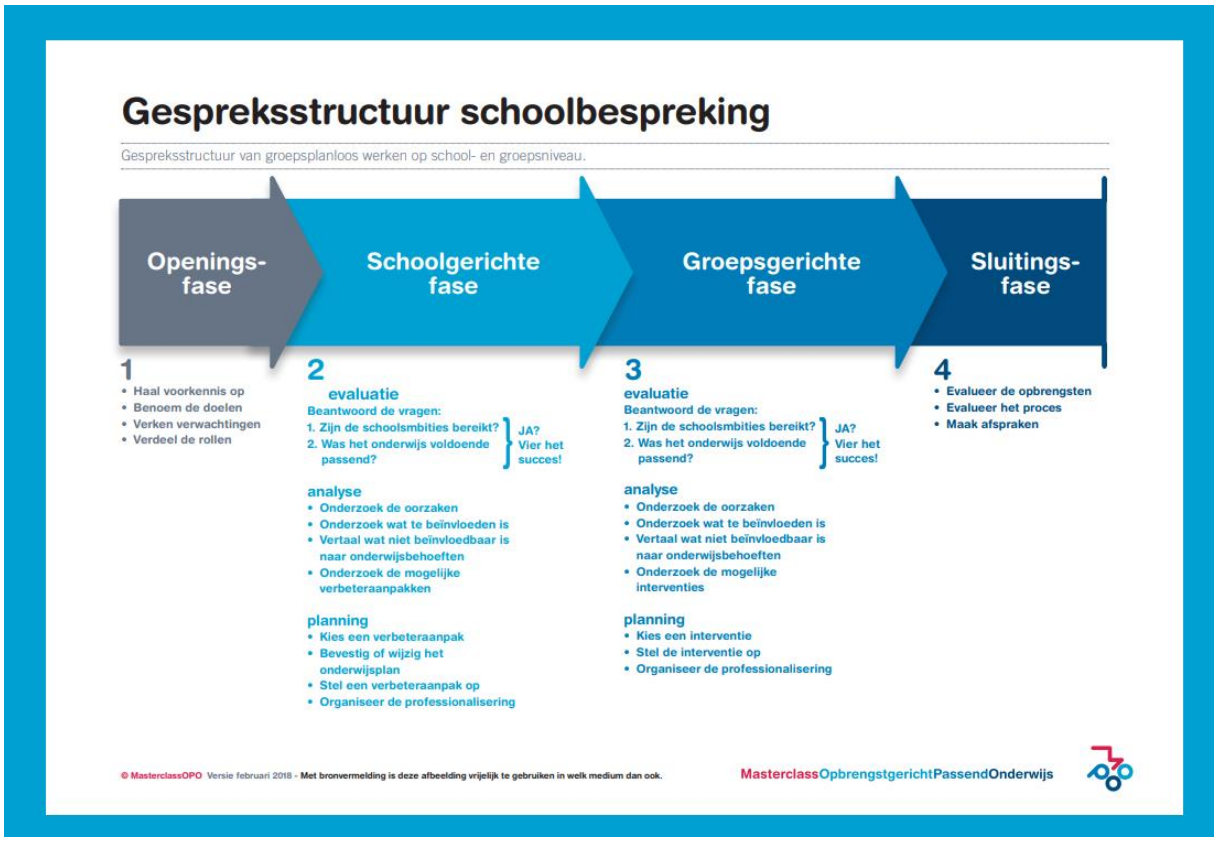
4
Zeer intensief, school overstijgend
De leerling heeft grote problemen in leerstofverwerking en/of in gedrag en/of in het contact met medeleerlingen of leerkracht. De geboden ondersteuning heeft onvoldoende resultaat of is onevenredig veel en kan niet op deze wijze een blijvend karakter krijgen. Deze leerling heeft extra aandacht nodig vanuit een bepaalde expertise. Mogelijk: de mate van ondersteuning overstijgt de mogelijkheden van het reguliere onderwijs.
Extra bovenop niveau 3:
Onderzoek naar oorzaken moet gestart worden.
Samenwerkingsverband en/of relevante externen worden betrokken.
Afweging is gericht op: wat heeft het kind nodig? Wat kan school betekenen? Wat is voor school niet haalbaar?
Afweging of deze school nog passend is voor deze leerling.
Veiligheid van de leerling, leerkracht en de medeleerlingen moet gegarandeerd blijven.

Hoofdstuk 4: Ondersteuningsstructuur Het DOK

Om opbrengstgericht en passend onderwijs te realiseren, sluiten we qua planmatig handelen aan bij de werkwijze die Groepsplanloos Werken wordt genoemd.
Dit bestaat uit een viertal waarborgen:

1. het onderwijsplan (bevat het standaard aanbod);
2. het schooloverzicht (bevat de schoolambities en de school- en groepsopbrengsten);
3. het groepsoverzicht (bevat de indicatoren van passend onderwijs) en;
4. de schoolbespreking.
   Tijdens halfjaarlijkse schoolbesprekingen formuleren we school brede verbeteraanpakken en groepsinterventies die voortkomen uit verschillen die we waarnemen tussen de schoolambities, het aanbod en het rendement (qua opbrengsten en qua passend-zijn). Als aanbod, schoolambities en rendement in één lijn liggen, gaan we door met wat we deden. De uitkomsten van de schoolbesprekingen worden geanalyseerd door het team en vastgelegd in het administratie systeem en tussentijds geëvalueerd.

Als een leerling herhaaldelijk een onvoldoende respons op instructie laat zien, werken we planmatig volgens de stappen in ons ondersteuningsplan (zie hoofdstuk 3).
Opbrengstgericht Passend Onderwijs: zie www.masterclassopo.nl voor alle informatie
Groepsplanloos Werken: zie www.groepsplanloos.nl voor verdere informatie.

Hoofdstuk 5: Ondersteuningsroute Het DOK

De ondersteuningsstructuur kent binnen het DOK een vaste route. Het programma Focus PO gebruiken wij hierbij als middel. Om zoveel mogelijk leerlingen te bedienen, starten we met het maken van een passend lesprogramma op schoolniveau. Dat wordt vervolgens passend gemaakt op de groep. Daarna volgt eventueel een finetuning op een individuele leerling. Er wordt hiermee als het ware een onderwijskundig filter toegepast; van school naar groep naar leerling.
Nader uitgewerkt ziet de ondersteuningsroute gedurende het schooljaar er als volgt uit:

1.a *Voor de start van het schooljaar (juli):*
-Grote schoolbespreking
-Analyse E- toetsen Cito Leerling in Beeld
-Interventies en afspraken worden vastgelegd in de onderwijsplannen en op Sharepoint opgeslagen door onderwijspersoneel, IB en directie.
-Groepsniveau: interventies en afspraken nalopen en vastleggen en in de groepsmap in Parnassys door de leerkracht.
b)Overdracht van de groep aan nieuwe leerkracht(en)
Individuele logboeken zijn geëvalueerd en bijgesteld en worden opgeslagen in de map van het kind in Parnassys.
-Ontwikkelingsperspectief opstellen. De groepsleerkracht stelt, indien nodig en met ondersteuning van de intern begeleider een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte waarbij het vermoeden bestaat dat zij het referentieniveau 1F/1S niet behalen. Meestal is dit vanaf groep 6. In enkele gevallen eerder. Tot en met groep 6 blijven wij inzetten op het door alle leerlingen volgen van de basisinstructie. De referentieniveaus beschrijven wat een leerling gedurende zijn/haar schoolloopbaan moet kennen en kunnen op het gebied van taal (mondelinge taalvaardigheid, lezen, schrijven, woordenschat en taalverzorging) en rekenen (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden).
Het gebruikte format van voor het OPP is dat van PPO Leiden en is onderdeel van het groeidocument. NB. Sommige externe instanties gebruiken een eigen format (Auris).

1. **September**
   Ouder & kind contactmoment:
   De groepsleerkracht voert ouder- en kindgesprekken (KOS: Kind-Ouder-School), waarbij het uitgangspunt is informatie uitwisselen en helder krijgen wat de leerling nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.
   Verslaglegging in Parnassys.

2. **Oktober**
   Afname B-toetsen groep 8 Leerling in Beeld

3. **November:**
   Kanvas leerlingvolgsysteem invullen:

- Groep 1 t/m 8: docentenlijst
- Groep 5 t/m 8: lijsten sociale Veiligheid en Leerlingenlijst
- Analyse met gedragsspecialist en de intern begeleider
- Leerjaarbespreking: groepsleerkrachten en intern begeleider.
- Afname NSCCT – groep 6

- Kind-Ouder-Schoolgesprekken

4. December:

- Opstellen afnamelijst Cito Leerling in Beeld: de leerkracht stelt in deze periode een lijst op waarin kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften vermeld staan, waarbij mogelijk een aangepast toet afname gewenst is. Dit kan bijvoorbeeld gelden voor leerlingen met ernstige dyslexie of dyscalculie, een NT2 leerling, een leerling met een ontwikkelingsperspectief etc. Deze leerlingenlijst wordt met de Ib-er besproken. Indien er sprake is van een door de intern begeleider geaccordeerde aangepaste toets afname dan wordt dit vermeld in het leerling dossier in Parnassys.
- **Verwijsadvies groep 8**. De groepsleerkrachten van groep 8 stellen samen met de intern begeleider en directie het verwijsadvies op voor alle leerlingen. Hierbij gebruiken we alle door school gegenereerde data. Dit advies wordt met de leerlingen en de ouders besproken in de eerste week na de kerstvakantie en in onderwijs transparant gezet.
  Via dit systeem worden de toets- en observatiegegevens van de leerling uitgewisseld met het voortgezet onderwijs. Indien een leerling op de eindtoets in april een hogere score behaald dan het gegeven advies, dan vindt er intern op school en tussen ouders en school een ouders overleg plaats of het advies naar boven toe zal worden bijgesteld.

5. Januari/februari:

- **Afname Cito M toetsen Leerling in Beeld**. In deze periode worden de Cito toetsen afgenomen (Leerling in Beeld). Gedurende het gehele jaar wordt door de leerkracht de screening vanuit MijnKleutergroep ingezet.
- **Grote schoolbespreking** met het team: wij maken afspraken over benodigde interventies op school-, groeps- en leerling niveau. Deze interventies zijn aanpassingen voor de duur van een half jaar op het onderwijsprogramma dat we beschrijven in het onderwijsplan per vakgebied. Hierin staan de opbrengsten die we nastreven beschreven, evenals de schoolambities en de manier waarop we het onderwijs voor alle leerlingen passend maken. Bij dit halfjaarlijks onderwijsplan op schoolniveau per vakgebied beschrijven we per groep de cruciale doelen van dat half jaar. Tweemaal per jaar stellen we de interventies vast tijdens een grote schoolbespreking. We gebruiken daarvoor het schooloverzicht (waar staat elke groep afzonderlijk bij het realiseren van de schoolambities) en het groepsoverzicht (de vaardigheidsgroei, leerdoelbeheersing en betrokkenheid ofwel de respons van de leerling op de gegeven instructie). Daarnaast evalueren we deze interventies tweemaal per jaar tijdens een kleine schoolbespreking.
- Indien er een leerling met een ontwikkelingsperspectief is, dan wordt dit OPP geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.
  Een tweede groepsbespreking wordt gepland.
- **Dyslexiescreening (ONL)**
  Leerlingen waarbij op basis van de toets- en observatiegegevens een aantoonbaar sterke vermoeden bestaat dat er sprake is van dyslexie worden gescreend door de intern begeleider. De gegevens worden gedeeld met de ouders. In overleg wordt besloten of vervolg onderzoek naar Ernstige Enkelvoudige dyslexie wordt gestart (zie dyslexie protocol). De instelling wordt door ouders zelf gekozen. (O.A., Uniek, RID, etc).

- **Analyse en interventies.**
  Het team stelt op basis van de analyse uit de grote schoolbespreking verbeterplannen op, waar nodig.
- **Kindgesprekken**
  Op het DOK worden kindgesprekken ingezet om te voorkomen dat we vooral over en tegen kinderen praten en niet met kinderen. Het is een middel om de stem van de leerlingen te horen en te ontdekken wat de leerling nodig heeft om zich beter te ontwikkelen, sociaal emotioneel en cognitief.
  Bij een duidelijk signaal van een niet welbevinden(o.a uit Kanvas), geen leerrendement e.d. wordt er een kindgesprek gevoerd. Bij overkoepelende zaken binnen een unit en/of groep wordt er een kringgesprek gehouden. Uitkomsten hiervan worden gedeeld met directie en/of IB en/of ouders, waarna besloten kan worden tot vastlegging of niet in dossier groep/leerling.
- **Afname DHH in de groepen 3 en 5**
  Na de M-toetsen wordt in de groepen 3 en 5 de DHH afgenomen. DHH is een instrument om een analyse in te zetten om eventuele onderpresteerder of hoog intelligente/hoogbegaafde leerlingen in beeld te krijgen.
- **Rapportgesprekken: Kind-Ouder-School**

6. Maart

- **Afname doorstroomtoets, groep 8 Leerling in Beeld**
- **Kind-Ouder-Schoolgesprekken.**

7. April

- **Doublure/ versnellen** overzicht wordt gemaakt. Welke leerlingen komen hiervoor in beeld, welke leerlingen hebben een andere interventie nodig? Welke gesprekken zijn er met ouders hierover gehouden. Dit overzicht wordt met de intern begeleider en directeur besproken. Ouders worden betrokken bij dit proces. De directeur neemt de beslissing. Zie protocol doubleren/versnellen.
- **Analyse doorstroomtoets door de leerkracht, intern begeleider en directie.** De uitslag van de doorstroomtoets is binnen en wordt besproken met de groepsleerkrachten, intern begeleider en directie. Op schoolniveau wordt gekeken of de school de inspectienorm en eigen streefnorm heeft behaald. Op groepsniveau wordt de doorgemaakte ontwikkeling van de groep bekeken en op individueel kindniveau wordt bekeken hoe een leerling gescoord heeft en wordt aanvullende informatie, waar nodig, opgenomen in het overstapdossier vo.

8. Mei/juni:

- **Afname Cito E toetsen Leerling in Beeld**
- **Voorbereiding en voeren van de voorlopig adviesgesprekken***;* deze gesprekken worden voorbereid door directie, IB en leerkracht groep7. De ouders worden geïnformeerd.
- **Invullen Kanvas**
  De groepsleerkracht vult voor alle kinderen in de groep de Kanvas vragenlijsten (leerkrachten van groep 1 t/m 8) in. De leerlingen van 5 t/m 8 laten hun leerlingen de vragenlijsten ook invullen.

9. Juli

- **Rapportgesprekken 1 t/m 6: kind-ouder-school.**
  In groep 6 wordt er een richt advies mondeling meegegeven tijdens het Kind-Ouder-Schoolgesprek.

Hoofdstuk 6: Wie zorgen er voor uw kind?

6.1 De leerkracht.

De belangrijkste taak op onze school is weggelegd voor de leerkracht. De leerkracht is de spil van de zorg en ondersteuning voor uw kind. De leerkracht:

- geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid tot leren;
- is duidelijk op de hoogte van en gebruikt onderwijskundig verantwoorde methoden
- stelt duidelijke (minimum) doelen;
- geeft effectieve instructie en verwerkingsopdrachten;
- voert een goed klassenmanagement;
- hanteert het leerlingvolgsysteem;
- schept een positief werkklimaat;
- hanteert een flexibele en effectieve organisatie;
- werkt samen met collega's en vraagt om hulp indien nodig (collegiale consultatie en benutten expertise van een specialist);
- evalueert regelmatig de vorderingen van de leerlingen;
- signaleert een leerling die opvalt in zijn ontwikkeling en/of leervorderingen;
- kiest in overleg met de intern begeleider de juiste toets- en observatie-instrumenten;
- kan de uitkomsten van de toetsen en observaties analyseren;
- kan een probleem tijdig onderkennen en ernaar handelen;
- stelt in januari/februari en in mei/juni of augustus na de M en E toetsen didactische interventies op, voert deze uit en evalueert deze;
- zorgt aan het einde van het schooljaar voor een gedegen overdracht van de groeps- en leerling gegevens aan de leerkracht van het volgende jaar.

De leerkracht kan bij het uitvoeren van haar zorgtaken gebruik maken van:
hulp van collega's, interne hulp van gespecialiseerde leerkrachten , intern begeleider, externe hulp van specialisten van speciale scholen voor (basis)onderwijs, logopediste begeleiders van het samenwerkingsverband en de GGD, specialisten van Panta Rhei.

6.2 De intern begeleider

De intern begeleider (IB-er) heeft o.a. als taak om leerkrachten te ondersteunen in het bieden van zorg en ondersteuning aan leerlingen. De intern begeleider:

- bereidt de schoolbesprekingen met de directie voor;
- stelt met de directie en team de onderwijsplannen op;
- is indien gewenst aanwezig bij oudergesprekken;
- stelt jaarlijks de toetskalender op en bewaakt deze;
- ondersteunt leerkrachten bij het kiezen en toepassen van toets- en observatie instrumenten;
- ondersteunt en begeleidt leerkrachten bij het analyseren van toets- en observatiegegevens;
- ondersteunt de leerkracht bij het invullen van het groeidocument of een ontwikkelingsperspectief;
- zet het leerlingvolgsysteem op en coördineert het;
- bereidt indien gewenst pedagogische en didactische teambesprekingen voor en leidt deze;
- coacht leerkrachten;
- legt klassenbezoeken af;
- onderhoudt de orthotheek;
- houdt periodiek overleg met de directie wat betreft bevindingen in het kader van het leerlingvolgsysteem en de individuele leerlingbegeleiding;

- maakt en analyseert een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem en geeft dit weer in de risicoanalyse;
- draagt zorg voor de archivering van de leerling dossiers;
- onderhoudt contacten met externe deskundigen denk aan schoolbegeleidingsdienst OA, ambulant begeleiders van een speciale school voor (basis)onderwijs,, JGZ etc;
- participeert in het netwerk interne begeleiding van het samenwerkingsverband (PPO Leiden 6 keer per jaar) en het schoolbestuur(IB platform 6 keer per jaar);
- vraagt arrangementen aan bij het samenwerkingsverband;
- verzorgt nieuwsbrieven/workshops voor de groepsleerkrachten met daarin de aandachtspunten van de zorg.

6.3 De schoolleiding

De schoolleiding is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het gegeven onderwijs op school en derhalve ook voor de zorgkwaliteit. De schoolleiding:

- schept een positief (werk)klimaat voor leerlingen, leerkrachten en ouder(s)/verzorger(s);
- zorgt voor het ondersteunen van de intern begeleider bij het maken van en de analysering van een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem;
- is verantwoordelijk voor het stellen van een schooldiagnose;
- zal een schooljaarplan opstellen en laten evalueren met daarin beschreven het (aangepast) onderwijsaanbod;
- bewaakt de continuïteit van het leerlingvolgsysteem en de schoolverbetering;
- stuurt het proces van werken vanuit het gedachtengoed opbrengstgericht passend onderwijs aan.

6.4 De ouder(s)/verzorger(s)

Samen, leerkracht, leerling en ouders, kunnen wij veel bereiken. Als team dragen wij een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor uw kinderen en onze leerlingen. Alleen als wij als team fungeren, kunnen wij de zorg voor onze leerlingen van groep 1 tot en met groep 8 garanderen. Wij zullen al het mogelijke in het werk stellen om samen met u de zorg voor uw kind te waarborgen en zo goed mogelijk in te vullen.
Wij verwachten van de ouders betrokkenheid en openheid ten aanzien van het functioneren van uw kind.

Hoofdstuk 7: Leerlingvolgsysteem

Op het DOK maken we gebruik van het administratie-en leerlingvolgsysteem Parnassys. Hierin worden de volgende zaken genoteerd;

- leerlinggegevens (naw-gegevens)
- absenties
- methodeonafhankelijke toetsen waaronder Leerling in Beeld
- methodetoetsen
- informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling
- observaties
- groepsoverzichten
- individuele logboeken of een ontwikkelingsperspectief
- gespreksverslagen

Het leerlingvolgsysteem geeft een leerkracht, intern begeleider of de directie inzicht in de ontwikkeling van de leerlingen, zowel op individueel als op groepsniveau.

7.1 Cito Leerling in Beeld

Het Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling of Cito is een organisatie die examens en toetsen ontwikkeld voor o.a. leerlingen in het basisonderwijs. Het doel van de afname van deze toets is om halfjaarlijks een objectief beeld te krijgen van de kennis, vaardigheden en competenties van leerlingen. Op onze school maken we gebruik van de volgende toetsen.

- Technisch lezen (Drie-Minuten-Toets) - Cito Leerling in Beeld
- Technisch lezen (Analyse-Van-Individualiseringsvormen) Cito Leerling in Beeld
- Begrijpend lezen- Cito Leerling in Beeld
- Spelling- Cito Leerling in Beeld
- Rekenen- Cito Leerling in Beeld
- Woordenschat – Cito Leerling in Beeld

Daarnaast wordt er in groep de Doorstroomtoets afgenomen.
Naast Cito Leerling in Beeld beschikken we op school over meerdere instrumenten (bijv. NSCCT groep 6) om de ontwikkeling van leerlingen in kaart te brengen.

7.2 MijnKleutergroep leerlingvolgsysteem

In de kleutergroepen wordt met het observatie- en registratiemodel MijnKleutergroep gewerkt voor alle ontwikkelingsgebieden. MijnKleutergroep wordt gebruikt om leerlingen te volgen, om te signaleren en tevens is het een hulpmiddel bij het voeren van gesprekken.
Het in beeld brengen van de ontwikkeling is de eerste stap naar het aanbod van passende activiteiten (beredeneerd aanbod) aansluitend bij de onderwijsbehoefte van de leerling. Daarnaast is het overdragen van gegevens aan een volgende groep (doorgaande lijn) een belangrijk aandachtspunt. MijnKleutergroep wordt meerdere keren in het schooljaar ingevuld en de gegevens worden met de ouders besproken.

7.3 Observatiesysteem sociaal-emotionele ontwikkeling

Om de sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen te volgen maken we op het Dok gebruik van de volgende instrumenten:

1. MijnKleutergroep voor groep 1 en 2
2. Kanvas screeningslijsten in groep 1 t/m 8

Hetgeen we met behulp van deze instrumenten geobserveerd hebben wordt besproken met de gedragsspecialist en vastgelegd in Parnassys bij de groep of bij de individuele leerling. Voor leerlingen waarbij we ons zorgen maken over het verloop van de sociaal-emotionele ontwikkeling hebben we gesprekken met ouders. Samen wordt bekeken welke ondersteuning gewenst en wellicht ook noodzakelijk is.

7.4 Toetskalender

Jaarlijks stelt de intern begeleider een toets kalender op waarin de afname van alle toets- en observatiesystemen vermeld staan per periode. Deze toets kalender wordt besproken en gedeeld met het team zodat iedereen op de hoogte is van de gemaakte afspraken.

Hoofdstuk 8: Administratie van de zorg

8.1 Onderwijsplannen

Voor technisch lezen, rekenen, begrijpend lezen en spelling zijn onderwijsplannen opgesteld. In de onderwijsplannen wordt het standaard aanbod beschreven en de didactische aanpakken.

8.2 Groepsoverzicht.

In dit overzicht worden aanpassingen op het onderwijsplan voor de groep en/of de individuele leerling beschreven. Hierin wordt tevens aangegeven of de leerling de leerdoelen beheerst, betrokkenheid toont en groeit in zijn/haar ontwikkeling.
Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben worden interventies beschreven in een z.g. logboek dat wordt bewaard in Parnassys. Ouders tekenen een toestemmingsformulier voor de extra ondersteuning.

8.3 Ontwikkelingsperspectief

Met de invoering van het Passend Onderwijs wordt van basisscholen verwacht dat zij een ontwikkelingsperspectief (OPP) opstellen voor leerlingen die extra ondersteuning vanuit samenwerkingsverband krijgen geboden.
Ook voor leerlingen met beperkte leercapaciteiten (voor bepaalde vakken) waarvan bekend is dat zij het eindniveau (1F/1S) van het basisonderwijs niet gaan halen, stellen we een OPP op. Dit doen wij vanaf medio groep 6.
In het OPP staat een prognose van het te verwachte uitstroomniveau, waarop we het leerstofaanbod aan deze leerling aanpassen. De leerling volgt dan zijn/haar eigen leerlijn en laat gedeeltelijk of geheel het leerstofaanbod van de jaargroep los.
Bij het aanpassen van de leerlijn en het ontwerpen van een eigen leerplan werken we met de kerndoelen die zijn opgesteld door SLO.

8.4 Leerling dossier

Het leerling dossier bevat de volgende gegevens: verslagen van onderzoeken, toets gegevens observaties, verslagen van gesprekken met ouders en/of externe instanties, onderwijskundige rapporten, afgewikkelde handelingsplannen en eventuele andere vertrouwelijke informatie. Het leerling dossier wordt beheerd door de groepsleerkracht. De intern begeleider ziet toe op het juist bijhouden van het leerling dossier en spreekt indien noodzakelijk leerkrachten hierop aan.
Voor iedere leerling op onze school is een digitaal dossier. Ouders hebben indien gewenst recht op inzage van het leerling dossier van hun kind.

8.5 Groepsmap

In iedere groep bevindt zich een groepsmap waarin o.a. weekplanning, groepsoverzicht en afspraken met betrekking tot de ondersteuning zijn terug te vinden. De map is zodanig ingericht dat belangrijke informatie over de ondersteuning en leerlingen direct beschikbaar is, bijvoorbeeld voor een invaller. Specifieke gegevens worden digitaal opgeslagen. De leerkracht kan voor sommige onderdelen verwijzen naar andere map of digitaal bestand voor informatie indien hieraan de voorkeur wordt gegeven. De groepsleerkracht draagt zorg voor de inhoud van de groepsmap en zorgt ervoor dat de benodigde informatie in orde is en bijgehouden wordt. Wat zich in de groepsmap moet bevinden staat op de inhoudsopgave die voorin de map zit. De map zal minstens één keer per jaar tijdens de groepsbezoeken van de intern begeleider en/of directie worden doorgenomen.

8.6 Leerlingvolgsysteem & Cito Leerling in Beeld)

De toetsen worden volgens de toetskalender door de groepsleerkracht afgenomen.

Groep 3: in groep 3 worden de toetsen op papier afgenomen. De groepsleerkracht kijkt de toetsen na, maakt analyses en verwerkt deze in het systeem van Cito Leerling in Beeld. Deze gegevens worden ook opgenomen in ons leerlingvolgsysteem Parnassys. De groepsleerkracht bekijkt de resultaten en de analyses en neemt deze mee in het onderwijsaanbod voor de leerlingen.

Groep 4 t/m 8: in groep 4 t/m 8 worden de toetsen digitaal afgenomen in het toetssysteem van Cito Leerling in Beeld. Het systeem kijkt de toetsen na en maakt een analyse op. Ook vindt er een uitwisseling plaats met ons leerlingvolgsysteem Parnassys. De groepsleerkracht bekijkt de resultaten en de analyses en neemt deze mee in het onderwijsaanbod voor de leerlingen.

Hoofdstuk 9: Communicatie

Communicatie is nodig om alle processen kwalitatief goed te laten lopen. Op Het DOK kijken we, zowel naar de interne als de externe communicatieprocessen.

9.1. Interne communicatie

Onder interne communicatie wordt alle communicatie verstaan die tussen de medewerkers onderling en tussen team en het bestuur van de school plaatsvindt. Er zijn op Het DOK diverse interne overlegmomenten betreffende de ondersteuning;

- Studiedag;
- Schoolbesprekingen;
- Groepsbespreking (intern begeleider en leerkracht);
- Leerlingbespreking (intern begeleider en leerkracht);
- Schoolondersteuningsteam OT (directie, intern begeleider en indien gewenst externen).

9.2. Externe communicatie

De school legt verantwoording af over onder andere de behaalde resultaten, richting

- Ouders
- MR
- Bestuur
- Onderwijsinspectie

Ouders worden naast de opbrengsten ook geïnformeerd over de dagelijkse gang van zaken binnen de school middels het oudercommunicatiemiddel Parro, de nieuwsberichten, schoolgids en de website van de school.

Daarnaast vindt er communicatie plaats richting diverse externe organisaties, welke worden beschreven in het hierna volgende hoofdstuk.

Hoofdstuk 10: Contact met externe instanties

Samenwerkingsverband (PPO Leiden)

Het DOK maakt deel uit van het samenwerkingsverband PPO Leiden.
De schoolleiding en de intern begeleiders van Het DOK vertegenwoordigen de school in het samenwerkingsverband. Zodra het samenwerkingsverband betrokken is bij de ondersteuning van een kind, zal informatie uitgewisseld moeten worden. Het samenwerkingsverband van de school heeft dan bijvoorbeeld persoonsgegevens van leerlingen nodig voor het aanvragen van extra ondersteuning of het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor een school voor SO of SBO. In de Wet op het primair onderwijs (artikel 18a lid 13) staat: "het samenwerkingsverband is bevoegd zonder toestemming van degene die het betreft persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens te verwerken met betrekking tot leerlingen, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken….." Dit betekent dat een samenwerkingsverband, net als een school, geen meldingsplicht heeft bij het College Bescherming Persoonsgegevens.
Ons samenwerkingsverband werkt volgens een privacyreglement dat voldoet aan de wetgeving. Het samenwerkingsverband kan persoonsgegevens van leerlingen dan ook enkel
verwerken met het oog op:
- verdeling ondersteuningsmiddelen/toekennen arrangementen;
- bepalen toelaatbaarheid;
- adviseren ondersteuningsbehoeften scholen.

Hoewel toestemming van ouders voor het verstrekken van gegevens aan het samenwerkingsverband volgens de wet niet verplicht is, informeert de school de ouders in voorkomende gevallen over de inhoud van de gegevens die wij aan het samenwerkingsverband verstrekken. Zie voor meer informatie www.pporegioleiden.nl

CJG/JT

De medewerkers in het CJG werken op verschillende manieren samen met de school. Het DOK heeft vaste contactpersonen vanuit de jeugdgezondheidszorg en het jeugdteam. Zij maken onderdeel uit van het CJG.
De jeugdgezondheidszorg nodigt jaarlijks de kinderen uit groep 2 en 7 uit voor een onderzoek of screening. Naast onderzoek van o.a. gehoor, gezichtsvermogen, groei en motorische ontwikkeling wordt ook aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.
Verder kan er advies gegeven worden over bijvoorbeeld voeding, bedplassen, hoofdluis, gedragsproblemen, omgaan met elkaar en voorkomen van pesten.
Ouders kunnen ook zelf contact opnemen met de jeugd- en gezinswerkers van het jeugdteam (JT) . Het JT kijkt mee met wat nodig is en kan ook snel extra ondersteuning thuis bieden. Gezinnen krijgen hulp bij het zelf vinden van antwoorden op hun eigen vragen, met als uitgangspunt "wat lukt wel" en de eigen mogelijkheden. De gezonde ontwikkeling van kinderen staat voorop.
Daarnaast is het mogelijk voor ouders om deel te nemen aan een cursus of kunnen we een ouderavond op school organiseren over een thema dat leeft. Samen met ouders en

de school bekijken ze wat nodig is. Op verzoek van school kan een JT- medewerker aansluiten bij een overleg van het ondersteuningsteam.

Schoolbegeleidingsdienst 1801

Schoolbegeleidingsdienst 1801 ondersteunt scholen en schoolbesturen, instellingen, gemeenten, ouders en kinderen bij leer- en ontwikkelingsvraagstukken. Ook Het DOK maakt gebruik van de expertise van 1801. Dit kan zijn voor bijvoorbeeld het uitvoeren van een onderzoek bij een leerling, scholing van het team, advisering van de directie en intern begeleider, etc.
Zie voor meer informatie www.1801.nl

Onderwijsinspectie

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Logopedie

De logopedische screening op onze school wordt verzorgd door een logopedist van 1801 Logopedisten werken nauw samen met de schoolbegeleiders van 1801 en de jeugdartsen van de GGD.
Het doel van de logopedie is het optimaliseren van de mondelinge communicatie van leerlingen. De logopedist is er voor leerlingen die problemen hebben op het gebied van spraak, stem, taal en gehoor. Daarnaast geeft zij voorlichting aan leerkrachten en ouders.
Werkwijze
Nadat de ouders schriftelijk toestemming gegeven hebben, worden alle leerlingen in de kleuterperiode individueel gescreend. Bij gesignaleerde logopedische problemen wordt contact opgenomen met de ouders of verzorgers van het kind. Als er geen bijzonderheden zijn, worden de ouders hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. Leerlingen uit de andere groepen kunnen eveneens door ouders, leerkrachten en jeugdarts aangemeld worden voor logopedisch onderzoek.
Als blijkt dat logopedische begeleiding nodig is, bespreekt de logopedist dit met de ouders en leerkracht. Het is niet altijd noodzakelijk het kind te behandelen. Soms zijn mondelinge en/of schriftelijke adviezen voldoende om het kind te helpen.
Indien er aanleiding toe is, wordt het kind op een later tijdstip nogmaals door de logopedist gecontroleerd. Indien logopedische behandeling noodzakelijk is, wordt het kind in de meeste situaties via de huisarts doorverwezen naar een vrijgevestigde logopedist buiten de school.
Elk jaar wordt de logopedische hulpverlening geëvalueerd. Zo wordt jaarlijks nagegaan of de kwaliteit van dienstverlening nog verbetering nodig heeft.
Kosten
De logopedische screening op school brengt voor de ouders geen kosten met zich mee,

zolang de gemeente hiervoor subsidie verstrekt. Voor de scholen bestaat er de mogelijkheid om aanvullende schoollogopedie-afspraken te maken met 1801. Als ouder kun je ook zelf, met een verwijzing van de huisarts, logopedische hulp inschakelen.

Hoofdstuk 11: Leer- en hulpmiddelen

Op Het DOK zijn diverse onderzoeks- en begeleidingsmiddelen aanwezig om kinderen met extra ondersteuningsbehoeften optimaal te kunnen begeleiden. Deze onderzoeks- en begeleidingsmiddelen maken deel uit van de orthotheek. Een orthotheek is een verzameling systematisch geordend onderzoeks- en begeleidingsmiddelen, die gebruikt kunnen worden bij de speciale leerlingbegeleiding voor kinderen met ontwikkelings-, leer-, en/of gedragsproblemen.
De orthotheek kan gebruikt worden in de signaleringfase en kan een hulpmiddel zijn bij de daaropvolgende fasen. De orthotheek biedt diagnostische middelen die ingezet kunnen worden bij nader onderzoek bij geconstateerde problemen. Daarnaast bevat het remediërende materialen voor verschillende vakgebieden en materialen voor (hoog)begaafden.
Het beheer en de uiteindelijke verantwoordelijkheid over de orthotheek liggen bij de intern begeleider.

Hoofdstuk 12: Ontwikkelpunten

Wij werken de komende periode aan het verwezenlijken van de onderstaande ambities:

- Vanuit het gezamenlijk analyseren van de schoolopbrengsten te sturen op de interventies die wij school breed kunnen inzetten. Hierbij is het doel een passend onderwijsaanbod te bieden passende bij onze schoolpopulatie en een passend onderwijsaanbod te bieden binnen een leerjaarsetting/unit.
- Het vergroten van eigenaarschap bij de groepsleerkrachten m.b.t. opbrengstgericht werken. De intern begeleider heeft hierin een coachende rol. Het vergroten van de kennis en vaardigheden maakt deel uit van de professionele grondhouding van de leerkracht en deze wordt hierin gefaciliteerd door de schoolleiding.
- Signalen die voortkomen uit het screeningsinstrument KanVas worden omgezet in handelen met als doel de sociale veiligheid te optimaliseren.

Bijlagen

Bijlage 1: Onderzoekskader

Via de volgende link komt u bij het onderzoekskader van de inspectie van onderwijs: onderzoekskader

Bijlage 2: Kanvas afnameschema

Maand	Groep	Lijst	Wie	Vervolgactie	Wie	Vastleggen
November	5 t/m 8	-Sociale Veiligheid Sociogram (niet verplicht)	Leerlingen Leerkracht/leerlingen	1)Analyse 2)Aanpak (indien noodzakelijk) 3) IB informeren	1)leerkracht 2)lk/gedr.sp 3) gedr.sp.	Groeps/leerlingenmap Parnassys
November	1 t/m 8	-Docentlijst	-Leerkrachten	Zie boven	Zie boven	Zie boven
November	5 t/m 8	-Leerling lijst	-Leerlingen	Zie boven	Zie boven	Zie boven
April	1t/m 8	Zorggroepen/leerlingen evaluatie	Gedragsspecialist en leerkrachten i.o.m. IB	N.a.v. evaluatie	N.a.v. evaluatie	Zie boven
Mei	1 t/m 8	-Docentlijst	-Leerkrachten	Evalueren aanpak	Zie boven	Zie boven
Mei	5 t/m 8	-Leerlinglijst	-Leerlingen	Evalueren aanpak	Zie boven	Zie boven

Bijlage 3: Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

- Op de school aanwezig
- Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur
- Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	●		
Begeleider passend onderwijs		◉	
Dyslexiespecialist		◉	
Faalangstreductietrainer		◉	
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	●		
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	●		
Logopedist			○
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	●		
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper			○
Orthopedagoog		◉	
Reken-/wiskunde-specialist		◉	
Taal-/leesspecialist	●		

Toelichting specialisten

Remedial teaching is ingebed in de werkwijze van de school en daarbij is er de mogelijkheid om de onderwijsassistent hiervoor in te zetten.

Bijlage 4: Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)			
Impulsklas			
Taalklas			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
-perspectiefklas			

Bijlage 5: onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod NT2			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			

Toelichting onderwijsaanbod

Het aanbod voor NT2 is voor 6-12 jarige is in eerste instantie op de ITK Daltonschool Oegstgeest. Dit vanuit een bestuurlijk overleg in samenspraak met de gemeente.

Bijlage 6: Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Faalangstreductietraining			
Time-out aanpak			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden

Toelichting methoden

Levensvaardigheden (sociale vaardigheden) en studievaardigheden zijn opgenomen in het reguliere lesprogramma.

Bijlage 7: Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte met individuele werkplekken
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Ruimte voor een time-out

Anders, namelijk ...
Ontdeklab
Bibliotheek

Toelichting fysieke ruimten

Binnen het brede school concept hebben wij een samenwerking met de kinderopvang en buitenschoolse opvang. Binnen deze samenwerking worden de beschikbare ruimtes optimaal ingezet.

Bijlage 8: Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pesten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol onderwijsondersteuning zieke leerlingen	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast

Anders, namelijk ..	Status
Doubleren en versnellen	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

Als school maken wij onderdeel uit van Stichting Panta Rhei. Vanuit Stichting Panta Rhei worden de protocollen aangepast op inzetbaarheid en toepassing binnen onze school.